

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. I. Referuntur propositiones damnatae, & præmittuntur aliqua.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

dum esse pauperi graviter indigenti, ex necessarijs ad statum, quia negari non potest, quin aliquando debeat subveniri ei necessitati ex superfluis statui, vt diximus cap. 2. In quo casu si dicamus, vix esse divitibus superflua statui, idem erit, ac dicere, non esse, aut vix esse obligationem succurrendi. Quod autem divites non habeant excusationem, ad omittendam eleemosynam in gravibus necessitatibus; satis constat ex ijs, quæ dixit in 1. part. Cris. Theol. disp. 20. cap. 2. art. 2. & 3.

DISERTATIO X.

An liceat desiderare alicui malum sub ratione boni temporalis utilis?

CAPVT I.

Referuntur propositiones damnata; & præmittuntur aliqua.

S V M M A R I V M.

Doctrina S. Thomæ coheret cum hac damnatione. num. 4.

Textus S. Thomæ pro ratione dubitandi. num. 5 & 6.

Potest desiderari mors alicuius propter bonum spirituale illius, aut alterius. num. 7.

Possimus desiderare mortem alicuius propter bonum commune. n. 8.

Potest quis desiderare mortem alicuius propter vitandum aliquod ingens nocumentum. n. 9.

Intellectus potest præscindere mortem Patris ab effectu hereditatis fi-

lij; & voluntas sub ea dem præcisione potest desiderare hereditatem, non mortem. n. 10.

1. **H**ic dubitationi dāt occasionem tres propositiones damnatæ ab Innocentio XI. in hoc Decreto ex quibus decima tertia propositio sic se habet: *Si cum debita moderatione facias, potes absque peccato mortali de vita alicuius tristari, & de illius morte naturali gaudere, illam inefficaci affectu petere, & desiderare; non quidem ex displicentia personæ, sed ob aliquod temporale emolumentum.*

2. Propositio 14. damnata hæc est: *Licetum est absoluto desiderio cupere mortem Patris, non quidem vt malum Patris, sed vt bonum cupientis, quia nimirum ei obventura est pinguis hereditas.*

3. Propositio 15. similiter damnata huius est tenoris: *Licetum est filio gaudere de Parricidio Parentis & se in ebrietate perpetrato, propter ingentes divitias inde ex hereditate consecutas.*

4. Pro quarum explicatione, & recta intelligentia, quia aliqui scriptores falso existimarunt, eas propositiones damnatas inferri ex doctrina S. Thomæ, suppono primo, non esse mentem Romani Pontificis damnare doctrinam, quam circa hanc materiam tradidit S. Thomas. Ideo operæ pretium est proponere ante oculos doctrinam S. Thomæ, vt inde constet, tres illas propositiones damnari quoad id tantum, in quo differunt à doctrina S. Thomæ.

5. Et quidem Angelicus Doctor 2. 2. quæst. 76. art. 1. sic ait. [*Si autem aliquis imperet, vel optet malum alterius sub ratione boni, sic est licitum, nec erit maledictio, per se loquendo, sed per accidens: quia principalis intentio dicentis non fertur ad malum,*

lum, sed ad bonum. Contingit autem malum aliquod dici imperando, vel optando sub ratione duplicis boni. Quandoque quidem sub ratione iusti, & sic index licite maledicit illum, cui precipit iustam penam inferri. Et sic etiam Ecclesia maledicit anathematizando: sicut, & propheta in scripturis quandoque imprecantur mala peccatoribus, quasi conformantes voluntatem suam divinae iustitiae; licet haec imprecationes possint etiam per modum praenuntiationis intelligi. Quandoque vero dicitur aliquod malum sub ratione utilitatis, puta cum aliquis optat aliquem peccatorem pati aliquam aegritudinem, aut aliquod impedimentum, vel ut ipse melior efficiatur, vel ut saltem ab aliorum nocimento cesset.]

6. Et in 3. dist. 30. art. 1. ad 4. sic habet. Ad quartum dicendum, quod charitas attendit ad quaedam bona per se, scilicet ad bona gratiae: ad quaedam autem per accidens, in quantum ad ista ordinantur. Bona autem temporalia, qua per accidens charitas attendit, & ex consequenti possunt se invicem in diversis impedire, quia prosperitas unius inducit adversitatem alterius, unde quia charitas ordinem habet, & plus debet diligere quisque se quam alium, & propinquos quam extraneos, & amicos quam inimicos, & bonum commune multorum, quam bonum privatum unius, [potest aliquis, salva charitate, optare malum temporale alicui, & gaudere, si contingit; non in quantum est malum illius, sed in quantum est impedimentum malorum alterius, quem plus tenetur diligere, vel communitatis, aut Ecclesiae.] Similiter de malo etiam eius, qui in malum temporale incidit, secundum quod per malum poenae impeditur frequenter malum culpe eius: sed bona gratiae mutuo se non impediunt, quia spiritualia bona à pluribus integre possideri possunt. Et

ideo quantum ad hoc, nullus, salva charitate, potest malum alteri optare, vel de malo gaudere, nisi in quantum in malo culpe, vel damnationis alicuius relucet bonum divinae iustitiae, quod plus tenetur diligere, quam aliquem hominem. Sed hoc non est per se de malo gaudere, sed de bono, quod adiunctum est malo.

7. Suppono secundo, sub ea damnatione non comprehendit doctrinam, quam omnino veram, & certam existimo, scilicet posse me desiderare inefficaciter mortem alterius propter bonum spirituale illius, aut alterius. Et ratio est, quia bonum spirituale semper debet preferri bono temporali. Sic Pater potest desiderare inefficaciter mortem filii, qui dat signa perversionis futurae, vel cum credit lapsurum in multa peccata enormia.

8. Suppono tertio, etiam esse licitum, neque comprehendit sub ea damnatione, si quis desideret mortem alicuius propter ingens bonum etiam temporale communitatis, vel Ecclesiae, quia bonum commune praefendum est bono privatae personae. Neque comprehenditur sub ea damnatione, quia propositiones damnatae non loquuntur de hoc casu.

9. Suppono quarto, etiam esse licitum, neque contentum sub ea damnatione, si quis desideret mortem alicuius propter vitandum aliquod magnum nocimentum, quod ex vita illius impendit consanguineo, propinquo, vel amico, vel etiam ipsi desideranti. Et hoc est quod dixit S. Thomas supra citatus, nempe: Potest aliquis, salva charitate, optare malum temporale alicui, & gaudere, si contingit, non in quantum est malum illius, sed in quantum est impedimentum malorum alterius, quem plus tenetur diligere. Ita Pater

potest licite desiderare inefficaciter mortem mariti, qui filiam eius pessime affligit sine spe emendationis. Et ratio est, quia cum Pater teneatur plus diligere filiam, quam generum, & assidua afflictio filiae sit magnum malum; propter hoc vitandum licebit illud desiderium inefficax Patris.

10. Suppono quinto. Intellectum posse praescindere mortem Patris ab effectu haereditatis filio advenientis: & sic licitum erit, neque sub ea damnatione contentum, quod filius gaudeat de haereditate sibi obveniente ex morte Patris, quin de ipsa morte gaudeat. Nam eandem praescissionem, quam facit intellectus, potest sequi voluntas. Quod si intellectus praescindit inter praedicata identificata, a fortiori poterit praescindere inter ea duo, quae realiter distinguuntur, videlicet inter mortem Patris, & aditionem haereditatis.

CAPUT II.

Quomodo ex doctrina S. Thomae non inferatur aliqua ex propositionibus damnatis?

SUMMARIVM.

Proponitur ratio dubitandi num. 12. & seqq.

Nulla ex his propositionibus damnatis inferitur ex doctrina S. Thomae num. 15.

Cum quis gaudet de malo unius, reduplicative quatenus est bonum alterius, reduplicatio cadit supra bonum alterius. num. 16.

Qui cupit mortem alterius propter suum commodum temporale, desi-

derium illius fertur immediate ad mortem alterius. num. 17.

Doctrina generalis S. Thomae, quod licet desiderare malum proximi sub ratione boni, non extenditur ad quamcumque rationem boni. n. 19.

11. **D**vo ergo sunt, quae praecipue dubitantur circa damnationem earum trium propositionum. Primum est propter falsam quorundam existimationem praefatam, an aliqua ex propositionibus damnatis inferatur ex praefata doctrina S. Thomae? Secundum, quid sit, quod formaliter damnatur, & prohibetur in eo decreto?

12. Et quantum ad primum attinet, prima, & secunda propositio alicui videbitur inferri ex doctrina S. Thomae. Et enim: *Si aliquis optet malum alterius sub ratione boni, sic est licitum, nec erit maledictio per se loquendo, sed per accidens, quia principalis intentio dicentis non fertur ad malum, sed ad bonum.* Ut loquitur S. Thomas lic. cit. Sed qui de vita alicuius tristatur, aut de illius morte naturali gaudet vel illam, inefficaci affectu petit, aut desiderat, non ex displicentia personae, sed ob aliquod temporale emolumentum; iste optat malum alterius sub ratione boni; & principalis intentio illius non fertur ad malum, sed ad bonum: ergo eiusmodi desiderium inefficax licitum est.

13. Deinde qui absoluto desiderio cupit mortem Patris, non quidem ut malum Patris, sed ut bonum cupientis, quia nimirum ei obvoluta est pinguis hereditas; optat malum Patris sub ratione boni, & intentio filij non fertur ad malum, sed ad bonum: ergo id desiderium ex mente S. Thomae licitum est.